

فصلنامه بین المللی قانون یار

License Number: 78864 Article Cod:2021S5D17SH901128 ISSN-P: 2538-3701

بررسی عقد رهن در قانون مدنی

(تاریخ دریافت ۱۳۹۹/۰۹/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۰/۰۱/۱۸)

کریم مرادوند

وکیل دادگستری و عضو مرکز قوه قضاییه استان همدان

چکیده

یکی از عقود مهم در مبادلات تجاری عقد رهن است که به موجب آن بدهکار، مالی را برای وثیقه به طلبکار می دهد. تجزیه ناپذیری و عینی و تبعی بودن این عقد از اوصاف آن، و ایجاب و قبول و قبض و عین مرهون از ارکان آن است. قابلیت تملک و فروش و عین بودن نیز از شرایط مال مرهون می باشد. عقد رهن از عقود عینی است، یعنی عقد رهن علاوه بر ایجاب و قبول طرفین عقد، نیازمند قبض و اقباض عین مرهونه از جانب مرتهن است و باید مال مرهون به قبض مرتهن یا به تصرف کسی که توسط طرفین معین می گردد داده شود. قانون مدنی در ماده ۷۷۲ می گوید: «مال مرهون باید به قبض مرتهن یا به تصرف کسی که بین طرفین معین می گردد داده شود ولی استمرار قبض شرط صحت معامله نیست.» گفته شده هدف از رهن این است که مرتهن از حبس مورد رهن و امکان دسترسی به آن مطمئن شود. (کاتوزیان، ناصر، ۱۳۸۲، جلد ۴، ص ۳۲۸). حال که عین مرهونه بعد از قبض در اختیار رهن قرار می گیرد ممکن است از جانب رهن، معاملاتی نسبت به عین مرهونه صورت گیرد. اینکه این معاملات به چه صورت خواهد بود بستگی به تعیین حدود تصرفات رهن در عین مرهونه را دارد. قانونگذار در مواد ۷۹۳ و ۷۹۴ قانون مدنی به این موضوع پرداخته است.

واژگان کلیدی: عقد رهن، رهن، مرتهن، عین مرهونه، حق عینی، قانون مدنی

